

TRIBUNAL TA' REVIŽJONI AMMINISTRATTIVA MAĞISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

02 ta' Ottubru 2023

Rikors Numru 42/2023

Richard Micallef

Vs

Awtorità ta' l-Artijiet

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Richard Micallef** ippreżentat fit-3 ta' April 2023 li permezz tiegħu premetta u talab is-segwenti:-

ILLI permezz ta' ittra datata 16 ta' Marzu 2023, (annessa) l-esponenti ġie mgħarraf li r-rikjesti tiegħu sabiex jingħata l-kunsens sabiex jintavola applikazzjoni għal żvilupp ġiet miċħuda. Dana peress li ngħad li l-applikazzjoni tilledi l-kondizzjonijet ta' kirjiet agrikoli u ma jirriżultax li l-applikat huwa reggistrat bħala residenti fil-fond.

ILLI l-esponenti ġass ruħu aggravat b' din id-deċijsjoni u permezz tal-presenti qed jinterponi dan l-umli appell.

ILLI ikun utli li fl-ewwel lok jiġi puntwalizzat is-segwenti:

- (i) *il-fond mertu ta' din l-applikazzjoni huwa Sunset House Triq il-Fisqal Ta' Landrijiet L/T Rabat (Malta);*
- (ii) *Il-binja - fond kien użat bħala r-residenza ordinarja tal-ġenituri ta' l-esponenti li kienu jaħdmu r-raba fil-vičinanzi.*
- (iii) *Missier l-esponenti miet fil-25 ta' Diċmebru 2018 meta kien għadu jgħix fl-imsemmi fond;*

- (iv) Omm l-esponenti mietet fid-9 ta' Diċembru 2020 meta ukoll kienet għadha tgħix fl-imsemmi fond.
- (v) Saret il-qasma tal-propjetajiet kollha provenjenti mill-wirt tal-ġenituri ta' l-esponenti u ħutu u l-fond de quo ġie assenjat lill-mittenti.
- (vi) Kien biss f' Novembru 2022 li l-esponenti ġie formalment rikonoxxut mill-Awtorita' Intimata kif jidher mill-korrispondenza lilu mibgħuta (annessa mar-rapport peritali)
- (vii) Kien għalhekk f' dana l-mument biss li l-esponenti seta jieħu pussess formali tal-fond de quo.

ILLI fis-sentejn li għamel vojt il-fond (peress li hemm problema għaliex jinsab mibni fuq it-tafal) u minħabba nixfa kbira li kien hawn, kien hemm ċaqlieg fil-pedamenti u konsegwentment, il-fond ġarrab īxsar konsiderevoli u ma huwiex abitabbli anzi presenzjalment jinsab fi stat perikolus. Dana kif jidher mir-rapport tal-perit Daniel Micallef anness mal-presenti. Għalhekk qabel ma jisiru xogħlilijiet (mertu ta' l-applikazzjoni) sabiex il-fond jiġi rranġat u jitneħħha l-perikolu ma huwiex possibbli anzi huwa perikolus li wieħed jabita fih mal-familja. Huwa l-intendiment ta' l-esponenti li fl-eventwalita' li jingħata l-fakolta jaapplika għall-permess u jinħariġlu l-istess permess li jmur jabita fil-fond de quo bħala r-residenza ordinarja tiegħu wara li jsiru x-xogħlilijiet rimedjali.

ILLI jiġi rilevat ulterjomenet li l-applikazzjoni, fl-eventalita li jingħata l-kunsens, ma tikkonċernax binjet godda li jmorru lil hinn minn dak ġia mibni u/jew tiġi kommessa art-ġdida iż-żda sempliciement riġenerazzjoni tal-bini ġia esistenti u perikolus.

GħALHEKK l-esponenti umilment jitlob lil dan l-Onorabbli Tribunal sabiex jirrevoka d-deċijsjoni ta' l-Awtorita' intimata u jingħata l-permess jaapplika għall-permess relativ.

Ra r-risposta **tal-Awtorità tal-Artijiet** ippreżentata fil-25 ta' April 2023 li permezz tagħha eċċepiet is-segwenti:-

1. Illi din hija risposta għar-rikors tal-Appell ta' Richard Micallef (K.I. 353466M) li ġie notifikat lil Awtorita' esponenti nhar l-erbgħha (4) t'April 2023;
2. Illi s-sur Micallef permezz ta' applikazzjoni numru **PLA1/2022/3192** ('l-applikazzjoni), talbet il-kunsens tal-Awtorita' tal-Artijiet sabiex tissottommetti 'Development Planning Application' ai termini tal-Artikolu 71(4) tal-Kapitolu 552 tal-Liġijiet ta' Malta;
3. Illi l-appellant indika fl-applikazzjoni surreferita li ser ikun qed jagħmel alterazzjonijiet sabiex jissanzjona proprjeta' eżistenti qabel is-sena 1978 ('sanctioning of pre-1978 property');
4. Illi t-talba tal-appellant ġiet miċħuda mill-Awtorita' tal-Artijiet permezz ta' ittra tas-sittax (16) ta' Marzu 2023, u dan għas-segwenti raġuni, u ċioe "Application is being refused on the grounds that proposal runs counter to agricultural lease conditions, and there is no evidence that the applicant is the registered resident in these premises.";

5. Illi l-art mertu ta' dawn il-proceduri u cioèe 'Sunset House, Triq il-Fisqal ta' Landrijiet fil-limiti tar-Rabat, Malta' tifforma parti mit-tenement numru 50559 u li dan it-tenement huwa mqabbel in solidum lil diversi persuni;
6. Illi r-rikorrenti ħassu aggravat b'din id-deċiżjoni u għalhekk intavola dan l-Appell ai termini tal-Artikolu 57 tal-Kap. 563 tal-Ligijiet ta' Malta;
7. Illi l-Awtorita' tal-Artijiet tirrileva dawn is-segwenti punti b'risposta għall-Appell tar-rikorrenti:

L-*Aggravji*

L-Ewwel Aggravju

- I. Illi l-ewwel aggravju tar-rikorrenti si tratta l-istat perikoluż li preżentement tinsab fiha l-istruttura li dwarha qed issir it-talba tar-rikorrenti;
- II. Illi qiegħed jiġi rrilevat li dan l-istat perikoluż tal-istrutturi in kwistjoni seħħ b'konsegwenza tan-negliżenza u nuqqas da parti tar-rikorrenti u l-antenati tiegħu li kienu preċedentement rikonoxxuti bħala gabilotti fuq l-art in mertu tal-kawża;
- III. Illi l-obbligu li l-kerrej għandu jżomm l-kmamar jew strutturi mikrija lilu fi stat tajjeb u jagħmel il-manutenzjoni ordinarja kollha meħtieġa minn żmien għal żmien huwa rifless fil-kundizzjonijiet li bihom ingħatat il-kirja agrikola u li ġew annessa mar-rikors promotur mal-ittra ta' rikonoxximent tal-4 ta' Novembru 2022;
- IV. Illi oltre minn hekk, skont id-dettami tal-Qrati tagħna u l-ġurisprudenza voluminuża, il-kerrej għandu d-dmir u huwa responsabbi li jżomm fi stat tajjeb dak ix-xi haġa li tkun mikrija lilu u jżomm l-istess fi stat tajjeb billi jagħmel kwalunkwe manutenzjoni li tkun meħtieġa u ma jiddeterjorax l-istess haġa mikrija lilu;
- V. Illi għaldaqstant l-Awtorita' tal-Artijiet, bħala s-sid tal-art in kwistjoni, certament ma tistax tinżamm responsabbi għan-nuqqas ta' manutenzjoni ordinarja li kellu jsir a karigu tal-kerrej u l-antenati tiegħu li kienu rikonoxxuti qablu fuq l-istess proprjetà;
- VI. Illi skont it-talba tar-rikorrenti, il-permess li qed jiatalab minnu huwa li jsir sanzjonar tal-istruttura fuq l-art agrikola sabiex ir-rikorrenti ikun jista' juža l-istess struttura bħala r-residenza ordinarja tiegħu. Liema talba certament ma tistax tiġi milqugħha mill-Awtorita' esponenti ghaliex tkun qed tagħti permess li strutturi fuq proprjetà agrikola jistgħu jintużaw għal skop ta' abitazzjoni u residenza, skop li jmur oltre minn dak provdut mill-liġi;
- VII. Illi l-art mertu ta' din il-kawża odjerna huwa mqabbel in solidum lil diversi persuni, inkluż lir-rikorrenti, b'titolu ta' kirja agrikola u għal skop agrikolu u certament li l-iskop ta' residenza m'huxw inkwadrat fir-rikonoxximent mill-Awtorita' esponenti;
- VIII. Illi dan huwa rifless ukoll fil-kundizzjonijiet ġenerali tal-kirja agrikola (qbiela) li kienu annessi mal-ittra ta' rikonoxximent a favur ir-rikorrenti u oħrajn, u cioèe l-kundizzjoni numru 9 li tissenjala kif ġej: "Kmamar li jifformaw parti minn din il-kirja jistgħu jintużaw biss għal skopijiet ta' hażna ta' għoddha jew uċuħ tar-raba' jew għal skopijiet ta' kenn mill-elementi. **L-użu tal-kmamar għal skopijiet ta' residenza huwa espressament ipprojbit.**" (enfażi miżjudha);
- IX. Illi għaldaqstant m'hemm l-ebda dubju li l-bini in kwistjoni dejjem kien mikri (b'titolu ta' qbiela) għal skopijiet agrikoli. Qatt ma kien hemm xi forma ta' kunsens da parti tal-esponenti sabiex dawn l-istess strutturi jintużaw għal skopijiet residenzjali;

- X. Illi dan jintqal ukoll in vista wkoll tas-sentenza mogħtija mill-Onorabbi Tribunal fl-ismijiet ‘*Carmen Gauci vs L-Awtorita’ tal-Artijiet*’ tas-6 ta’ Dicembru 2022, li permezz ta’ liema, t-Tribunal osserva s-segwenti: “filwaqt li dan it-Tribunal ma jeskludie ix fil-passat il-kmamar eżistenti setgħu servew bħala residenza tal-ante causa tar-rikorrenti, dan bl-ebda mod ma ħoloq xi aspettativa legġittima fir-rikorrenti illi hija kellha tingħata xi dritt li tabita fil-fond in kwistjoni”. Liema osservazzjoni tista’ tiġi adottata bl-istess mod fil-każ odjern stante li l-fatti huma verosimili.

It-Tieni Aggravju

- I. Illi in kwantu għat-tieni aggravju tar-rikorrenti, l-Awtorita’ esponenti tissenjala li l-istruttura mertu ta’ dawn il-proċeduri hija formanti parti minn tenement mikri insolidum b’kirja agrikola (qbiela);
- II. Illi l-Awtorita’ ssostni li l-posiżżjoni tagħha tul is-snin kienet dejjem waħda ċara u cioe li ma tippermetti ebda żvilupp u/jew estenzjoni ta’ strutturi li ngħataw b’kirja agrikola u li digħi kienu eżistenti fuq l-istess agrikola qabel is-sena 1968;
- III. Illi skont l-informazzjoni li għandha l-Awtorita’ esponenti jirriżulta li l-footprint tal-istruttura in kwistjoni kien estiż mal-perkors tas-snин u liema estensjoni saret mingħajr il-permessi meħtieġa, u dan kif ser jiġi pruvat fil-mori;
- IV. Illi l-Awtorita’ tal-Artijiet għandha l-irwol li tamministra l-art tal-Gvern bl-aħjar mod possibl u għandha taġixxi bħala **bonus pater familias** u dawn id-dmirijiet u obbligazzjonijiet huma naxxenti mill-liġi u propriu Artiklu 7 tal-Kap. 563 tal-Liġijiet ta’ Malta u Artiklu 3 tal-Kap. 573 tal-Liġijiet ta’ Malta;
- V. Illi għaldaqstant in vista tas-suespost, l-esponenti ma setgħet bl-ebda mod tagħti il-kunsens tagħha għat-tali żvilupp.

Għaldaqstant l-esponenti, filwaqt li ġġib din ir-risposta a konjizzjoni ta’ dan l-Onorabbi Tribunal, u tirriserva d-dritt li tipprovi raġunijiet u provi ulterjuri waqt is-smiegh ta’ din il-kawża, titlob lil dan l-Onorabbi Tribunal biex jikkonferma d-deċiżjoni tal-Awtorita’ tal-Artijiet tas-sittax (16) ta’ Mejju 2023 u b’konsegwenza jiċħad it-talbiet kollha mressqa quddiemu mill-appellant.

Ra d-dokumenti kollha ppreżentati;

Sema’ x-xhieda;

Sema’ t-trattazzjoni;

Ra li r-rikors thallha għal-lum għal sentenza.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrent ġassu aggravat b’deċiżjoni tal-Awtorita` intima kif kontenuta f’ittra datata 16 ta’ Marzu 2023 li permezz tagħha ġie nfurmat illi t-talba tiegħu għall-kunsens tal-istess Awtorita` sabiex jissottommetti applikazzjoni għal żvilupp fil-fond Sunset House, Triq ta’ Fisqal, Ta’ Landrjet, Rabat, u cioe` biex jissanzjona struttri li nbnew qabel l-1978, kienet qed tiġi rifutata stante li l-istess talba tmur kontra l-kundizzjonijiet tal-qbiela u wkoll għaliex ma kien hemm ebda evidenza li r-rikorrent huwa registrat bħala resident fl-istess fond.

Mill-provi mressqa jirriżulta illi permezz ta' ittra datata 4 ta' Novembru 2022 l-Awtorita` intimata rrikonoxxiet lir-rikorrent u lil terzi *in solidum* fil-qbiela ta' raba magħruf mal-Awtorita` bħala “1st and 2nd Port. Land Il-Mejjeli ta’ Fuq, Il-Ğnien, Mdina”. Illi dan ir-rikonoxximent kien suġġett għal numru ta' kundizzjonijiet annessi mal-istess ittra. Dan ir-rikonoxximent sar wara li r-rikorrent u terzi ppreżentaw applikazzjoni lill-Awtorita` intimata ai termini tal-Legislazzjoni Sussidjarja 573.06. Kundizzjoni 8 u 9 marbuta ma' dan ir-rikonoxximent tgħid is-segwenti, u čioe`:

8. Ir-raba' li jifforma parti minn din il-kirja għandu jintuża biss għal skop agrikolu. L-użu tar-raba' għal skopijiet ta' kaċċa u/jew insib tal-ghasafar huwa espressament ipprojbit.

9. Kmamar li jifformaw parti minn din il-kirja jistgħu jintużaw biss għal skopijiet ta' hażna ta' ghoddha jew uċuħ tar-raba' jew għal skopijiet ta' kenn mill-elementi. L-użu tal-kmamar għal skopijiet ta' residenza huwa espressament ipprojbit.¹

Ir-rikorrent xehed illi huwa twieled fil-fond Sunset House, Landrijiet, limiti tar-Rabat f'Awwissu 1966 u jgħid li sa fejn jaf hu, l-bini li hemm illum dejjem kien hemm. Spjega li kien jaf li kien hemm problema fil-pedamenti għaliex il-proprietà hija fil-biċċa l-kbira tagħha mibnija fuq it-tafal u jiftakar lil missieru igħid *bowser* ilma kull tant żmien biex ixarrab it-tafal biex ma jkunx hemm konsenturi fil-bini. Huwa xehed illi ommu u missieru minn dejjem kienu joqogħdu f'dan il-fond u esebixxa għadd ta' dokumenti ufficjali mibgħuta fl-istess fond. Spjega li wara li gew neqsin il-ġenituri tiegħu, huwa lahaq ftehim ma' ħutu biex hu jgħix fil-fond in kwistjoni. Huwa xehed illi l-kondizzjonijiet tal-qbiela esebiti mill-Awtorita` intimata ma humiex iffirmsati mill-ġenituri tiegħu u allura wieħed ma jistax jgħid li dawk l-istess kundizzjonijiet jirregolaw il-kirja viġenti.

Norton Chalker, ufficjal tal-Awtorita` intimata, xehed illi fuq il-porzjon raba in kwistjoni hemm rikonoxxuti sitt kerrejja *in solidum*, fosthom ir-rikorrent. Huwa esebixxa estratt mill-*map server* tal-Awtorita` tal-Ippjanar li turi kif kien *itenement* in kwistjoni fl-1968.² Ippreżenta wkoll dokument li juri l-bini li żdied wara l-1968,³ liema estensjoni żdiedet fuq l-art agrikola. Spjega li l-Awtorita` intimata qatt ma rċeviet xi talba da parti tal-kerrejja, la prezenti u lanqas passati, sabiex parti mit-*tenement* mikri jintuża bħala residenza.

¹ A fol. 17 *et sequitur*

² A fol. 87

³ A fol. 88

Ir-rikorrent ipproduċa bħala xhud lil rappreżentant ta' **ARMS Limited** li xehed li l-iktar rekords antiki li seta' jaċċessa rigward il-meter installat fl-fond Sunset Farmhuse, Ta' Landrijet, Rabat kien fl-1992 u li l-ahħar *invoice* li ġar get kienet f'Ottubru 2019. Minkejja li l-iktar rekords li rnexxielu jsib imorru lura sal-1992, huwa ma eskludiex li qabel din is-sena il-fond in kwistjoni kien fornut bis-servizz ta' dawl u ilma.

Ir-rikorrent pproduċa wkoll rappreżentant tal-**Kummissarju Elettorali** li xehed li fir-Registru Elettorali ta' April 1970 jirriżulta li certu Joseph Micallef u Tereża Micallef kienu reġistrati fil-fond Farmhouse, Ta' Landrijiet mentri fir-Registru ta' Settembru 1981, u čioe` l-ewwel Registru fejn l-eletturi bdew jiġu identifikati bil-Karta tal-Identita`, jirriżulta li l-istess persuni kienu għadhom reġistrati fl-istess Farmhouse. Spjega li fir-Registru ta' April 1981, din il-Farmhouse għet-identifikata b'isem, u čioe` “Sunset” u kienu għadhom joqogħdu fiha l-konugi Micallef u baqgħu hekk reġistrati sa Ottubru 2018. Fir-Registru ta' April 2019 hemm reġistrata biss Tereża Micallef għaliex Joseph għie nieqes. Tereża baqgħat hekk reġistrata sa Ottubru 2019. Minn wara Ottubru 2019 sar-Registru li ġareġ f'April 2023 ma kien hemm ħadd reġistrat fuq il-fond in kwistjoni.

Il-Perit Daniel Micallef, Perit inkarigat mir-rikorrent, xehed illi l-fond għandu certi ħsarat. Spjega wkoll illi l-maġġoranza tal-binja hija ta' qabel l-1968 u partijiet oħra huma ta' qabel l-1978, pero` meta saret tfittxija ma nstabu ebda permessi ta' żvilupp. Spjega li mill-aerial photos jirriżulta li r-residenza principali saret fl-1967.

Ikkunsidra:

Illi mid-dokumenti prodotti jirriżulta illi fil-5 ta' Novembru 1999, il-Gvern irrikonoxxa lil Joseph u martu Theresa Micallef, u lil Carlo u martu Doris Micallef , bħala l-kerrejja *in solidum* f'parti mir-raba formanti parti tat-*tenement* numru 50559 magħruf bħala ‘Il-Mejjeli Ta’ fuq il-Ġnien’, limiti tar-Rabat, liema raba ġie ċedut lilhom minn Carmelo Micallef, bl-istess kundizzjonijiet u pattijiet li l-istess Micallef kien gawda sa dakinhār.⁴ Jirriżulta illi Carmelo Micallef kien ġie rikonoxxut bħala l-kerrej tat-*tenement* in kwistjoni permezz ta' ittra datata l-1 ta' Novembru 1990 b'effett mis-16 ta' Awwissu 1989. Illi din il-kirja kienet suġġetta għal diversi kondizzjonijiet, fosthom illi l-gabilott ma setax itella' bini jew kmamar jew jagħmel tibdil strutturali fir-raba mingħajr il-permess bil-miktub tal-Kummissarju tal-Artijiet.⁵ Permezz ta' ittra tat-30 ta' Jannar 2004, Carmel Micallef ġie nfurmat illi peress li għamel ċessjoni ulterjuri favur it-tfal tiegħu u

⁴ Dokument LAX3 a fol. 113

⁵ A fol. 106 sa 112

n-nisa tagħhom, il-kejl tal-parti tar-raba li kien baqa' fuq ismu mit-tenement numru 50559 kien ta' 3189 metri kwadri.⁶

Illi sussegwentement, permezz ta' ittra datata 4 ta' Novembru 2022, ir-rikorrent, flimkien ma' terzi, ġie rikonoxxut fil-qbiela li kellhom Joseph u martu Therese Micallef u wkoll Carlo u martu Doris Micallef bil-kundizzjonijiet annessi mal-istess ittra, li kif diga' ġie spjegat iktar 'il fuq, jinkludu projbizzjoni li l-art tintuża bħala residenza. Illi l-qbiela dovuta mir-rikorrent għall-porzjon raba mqabbla lilu hija ta' ħmistax-il ewro u tlieta w-ghoxrin ċenteżmu (€15.23).⁷

Illi fil-fehma tat-Tribunal huwa ċar illi l-kirja, tul iż-żminijiet, baqgħat dejjem waħda agrikola u minn imkien ma jirriżulta illi xi gabilott kien ingħata xi permess jew awtorizzazzjoni mill-predeċessur tal-Awtorita` jew mill-Awtorita` intimata nnifisha biex imur jabita fl-istess *tenement*. Illi għalkemm huwa minnu li ġew ippreżentati erba' (4) ittri da parti tal-predeċessur tal-Awtorita` intimata ndirizzati lill-kerrejja, u ċioe` lin-nannu tar-rikorrent u lill-ġenituri tar-rikorrent, fil-fond Farmhouse, Landrijiet, Rabat, ma hemm ebda prova li dan il-fond huwa proprju dak in kwistjoni, ħlief għax-xhieda tar-rikorrent. Illi, pero`, anke jekk għall-grazzja tal-argument, it-Tribunal kelli jikkonċedi li l-fond Farmhouse, Landrijiet, Rabat, huwa l-fond in kwistjoni, dan ma jfissirx neċċesarjament illi l-predeċessur tal-Awtorita` intimata kien konxju illi dan l-indirizz kien qiegħed proprju fit-tenement imqabbel lilhom u dan għaliex fid-dokument ufficjali tal-Awtorita`, din l-art issir referenza għaliha permezz ta' **“050559-004 1st & 2nd Port. Land, Il-Kejjeli Ta’ Fuq, il-Ġnien, Mdina”.**⁸

Illi t-Tribunal josserva wkoll illi kemm fix-xhieda tar-rikorrent u kemm fit-trattazzjoni orali ġie mqajjem dubju jekk il-kundizzjonijiet li abbaži tagħhom sar ir-rikonoximent, ġewx notifikati lir-rikorrenti. Illi t-Tribunal m'għandu ebda dubju li dawn ġew hekk notifikati, l-ewwel u qabel kollox għaliex l-istess rikorrent ippreżentahom mal-applikazzjoni tiegħu lill-Awtorita` intimata, u fit-tieni lok l-istess rikorrent ippreżentahom ukoll mar-rikors promutur.⁹ Li kieku dawn ma kinux fil-pussess tiegħu ma kienx sejkun f'posizzjoni li jippreżentahom mar-rikors promutur.

Fit-trattazzjoni orali ġie wkoll sottomess illi l-Awtorita` intimata ma setgħetx tbiddel il-kundizzjonijiet tal-qbiela li kienu imposti fuq il-ġenituri tar-rikorrent u dana għaliex huwa biss il-Bord dwar il-Kontroll ta' Kiri ta' Raba li jista' jbiddel il-kundizzjonijiet ta' kirja agrikola. Illi tajjeb li jiġi sottolinejat li dan l-aggravju tqajjem biss fit-trattazzjoni orali u ma hemm ebda aggravju f'dan is-sens fir-rikors

⁶ Dokument LAX 4 a fol. 115

⁷ Invoice a fol. 22

⁸ Ara riċevuta rilaxxata mid-Dipartiment Proprijata` tal-Gvern a fol. 155

⁹ A fol. 18

promutur. Illi minkejja dan, dan it-Tribunal se jagħmel is-segwenti osservazzjonijiet.

Illi ai termini tal-artikolu 3 tal-Kapitolu 199 tal-Ligijiet ta' Malta (Att Dwar it-Tiġdid ta' Kiri ta' Raba), meta sid il-kera jkun irid jagħmel xi tibdil fil-kondizzjonijiet ta' kirja f'egħluq it-terminu tagħha, jekk ma jkunx sar ftehim bil-miktub mal-kerrej, hu għandu japplika lill-Bord permezz ta' rikors li jkun fih dettalji tat-tibdil propost, ippreżżentat mhux aktar tard minn tliet xhur qabel id-data li fiha t-terminu jagħlaq. Illi fil-fehma tat-Tribunal, din id-disposizzjoni ma tapplikax għall-każ odjern u dana peress li bejn ir-rikorrenti u l-Awtorita` intimata hemm ftehim fejn l-istess Awtorita` irrikonoxxietu bħala kerrej abbaži ta' numru ta' kundizzjonijiet, liema kundizzjonijiet jirriżulta li ġew accettati mir-rikorrent ladarba ma jirriżulta li tressaq ebda appell mid-deċiżjoni ta' rikonoxximent. Illi għaldaqstant it-Tribunal huwa tal-fehma illi r-rikorrent m'għandux raġun fuq dan l-aggravju, anke jekk ġie sollevat biss fit-trattazzjoni finali.

Illi t-Tribunal josserva illi filwaqt li jirriżulta li seta' ma kienx ir-rikorrent li bena l-istrutturi li hemm fuq *it-tenement* in kwistjoni, dan ma jfissirx li l-Awtorita` intimata għandha tagħlaq għajnejha u tagħti l-kunsens sabiex tissanzjona bini li sar maż-żmien mingħajr il-permess tagħha. Illi jekk tagħmel dan tkun qiegħda tmur kontra l-ahjar amministrazzjoni tal-art pubblika u dan kif hu d-dmir tagħha li tagħmel ai termini tal-Kapitolu 563 tal-Ligijiet ta' Malta. Filwaqt li t-Tribunal jifhem illi r-rikorrent twieled u għex fil-binja li hemm fuq *it-tenement* in kwistjoni, u hu lest li jonfoq somma sostanzjali biex jirrangha l-istess fond, dan ma jneħħi xejn mill-fatt illi din il-binja nbniet mingħajr awtorizzazzjoni tas-sid, liema sid illum il-ġurnata, kif għandu kull dritt li jagħmel, qiegħed joggezzjona li jagħti l-kunsens tiegħu biex ir-rikorrent jissanzjona l-istess binja mal-Awtorita` ta' l-Ippjanar.

Illi t-Tribunal ma jara xejn irraġjonevoli jew illegali li l-Awtorita` intimata qiegħda tenforza l-kundizzjonijiet tal-kirja in kwistjoni, anzi t-Tribunal jisħaq illi ma għandha ebda triq oħra ħlief li tagħmel hekk.

Illi għalhekk l-ewwel raġuni tar-rifjut qiegħda tīgi konfermata.

Illi fid-deċiżjoni appellata, l-Awtorita` intimata ssemmi wkoll li ma hemmx evidenza li r-rikorrent huwa registrat bħala residenti fil-fond in kwistjoni. Illi bħala fatt dan huwa minnu u dan kif ammess mir-rikorrent innifs u kif juru r-rekords tar-Registru Elettorali. Ir-rikorrent, pero', isostni li din ir-raġuni hija dijametrikament opposta għall-ewwel raġuni li nghatat fid-deċiżjoni appellata. Illi mal-ewwel daqqa t'għajn tista' verament tidher hekk. Pero' dan it-Tribunal huwa konxju tal-Iskema li għandha l-Awtorita` intimata sabiex min għandu residenza fuq art bi qbiela mogħtija mill-Gvern isir sid ta' daru. It-Tribunal jifhem

li kien għalhekk li l-Awtorita` intimata aċċennat għall-fatt li r-riktorrent ma kienx residenti fil-fond in kwisjtoni, u kwindi, anke minn dan l-aspett, ma setax jiġi kkunsidrat biex forsi jikkwalifika sabiex jiġi rikonoxxut biex isir sid tal-istess fond. Illi t-Tribunal huwa tal-opinjoni li d-deċiżjoni setgħet ġiet redatta b'mod iktar ċar sabiex ir-riktorrent jifhem eż-żarru tgħid l-Awtorita` intimata, pero` jibqa' l-fatt li thares lejha minn fejn thares lejha l-applikazzjoni sottomessa mir-riktorrent ma setgħetx tiġi aċċettata mill-Awtorita` intimata.

Għaldaqstant dan it-Tribunal huwa tal-fehma illi l-Awtorita` intimata ddeċidiet l-applikazzjoni tar-riktorrent b'mod korrett u fil-parametri kemm tal-kundizzjonijiet tal-kirja eżistenti bejn il-partijiet u wkoll fit-termini tal-obbligi mposti fuqha qua amministratur tal-art pubblika.

DECIDE

It-Tribunal, għar-raġunijiet hawn fuq premessi, qiegħed jiċħad l-appell tar-riktorrent u jilqa' l-eċċeżżjonijiet tal-Awtorita` intimata u għaldaqstant qiegħed jikkonferma d-deċiżjoni appellata komunikata lir-riktorrent permezz ta' ittra datata 16 ta' Marzu 2023.

Bl-ispejjeż a karigu tar-riktorrent.

Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva

Antonella Cassar
Deputat Registratur